

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою

(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ТА ПРАВО В СИСТЕМІ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

код дисципліни в каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД.ФТЕ15

мова навчання: українська

Розробники:

Вітомська Марина Валентинівна, PhD, викладач кафедри Терапії та реабілітації, mvvitomska@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор Олена ЛАЗАРОВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формулювання теоретичних знань і практичних навичок для ефективної реалізації та керування процесом реабілітації, зокрема, ерготерапії, для втілення принципів менеджменту та маркетингу та розуміння правових аспектів роботи ерготерапевта. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Система охорони здоров'я України і місце ерготерапевта в ній. Роль та функції менеджера і супервізора у системі реабілітаційних послуг. Ефективна комунікація, менеджмент змін та вирішення проблем. Маркетинг надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг. Поняття лідерства, функції та завдання лідера в сфері реабілітаційних послуг. Оцінка і стратегії покращення надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та іспиту.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at formulating theoretical knowledge and practical skills for the effective implementation and management of the process of rehabilitation, in particular, ergotherapy, for the implementation of management and marketing principles and understanding of the legal aspects of the ergotherapist's work. Discipline - 3 ECTS credits. Main topics: Ukraine's health care system and the place of the ergotherapist. Role and functions of manager and supervisor in rehabilitation services. Effective communication change management and problem solving. Marketing of rehabilitation and ergotherapeutic services. The concept of leadership, function and tasks of the leader in the field of rehabilitation services. Assessment and strategies for improving the provision of rehabilitation and ergotherapeutic services. The final grade is formed taking into account the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок реалізації та керування процесом надання реабілітаційних послуг.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.2. Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СКет 03. Здатність визначати доцільність проведення заходів ерготерапії, здійснювати скринінг та клієнтоцентричне оцінювання окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій, формулювати та документувати цілі програми

і. Спеціалізація 227.2 Ерготерапія (СКет)	ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації.
---	---

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції ї	лабораторн і	практичні	семінарсь кі		
Денна	6	0	18	0	66	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)», «Медичне право, професійна етика та деонтологія», «Іноземна мова», «Соціально-гуманітарні науки»;

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Система охорони здоров'я України і місце ерготерапевта в ній.	14	2	2	10
Тема 2. Роль та функції менеджера і супервізора у системі реабілітаційних послуг.	16	2	4	10
Тема 3. Ефективна комунікація, менеджмент змін та вирішення проблем.	16	2	4	10
Тема 4. Маркетинг надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.	14		2	12
Тема 5. Поняття лідерства,	14		2	12

функції та завдання лідера в сфері реабілітаційних послуг.				
Тема 6. Оцінка і стратегії покращення надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.	16		4	12
Всього годин:	90	6	18	66

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Система охорони здоров'я України і місце ерготерапевта в ній.

Роль та функції ерготерапевта у системі охорони здоров'я та соціальної політики. Правові аспекти роботи ерготерапевта.

Тема 2. Роль та функції менеджера і супервізора у системі реабілітаційних послуг.

Роль та функції менеджера. Планування та організація робочого процесу у сфері надання реабілітаційних послуг. Оцінка результатів та контроль ефективності. Менторство.

Роль та функції супервізора. Моделі супервізії. Шляхи досягнення ефективної супервізії.

Тема 3. Ефективна комунікація, менеджмент змін та вирішення проблем.

Види комунікації. Способи ефективною співпраці із організаціями, керівниками та підлеглими. Стратегії для покращення комунікації.

Навики, необхідні для створення та менеджменту змін. Протидія змінам. Зміни як проблема і способи їх вирішення.

Тема 4. Маркетинг надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.

Поняття «маркетинг». Компоненти маркетингового процесу. Особливості маркетингу у сфері реабілітаційних послуг.

Тема 5. Поняття лідерства, функції та завдання лідера в сфері реабілітаційних послуг.

Поняття «лідерство»; теорії лідерства; функції та завдання лідера у сфері надання реабілітаційних послуг. Стать і лідерство. Формування лідера у команді.

Тема 6. Оцінка і стратегії покращення надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.

Що таке якість та як її оцінити. Використання кола: планування-виконання-перевірка у реабілітаційних послугах. Шляхи до підвищення якості надання реабілітаційних послуг.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість
-------------------------------	--------------------------------------	-----------

		годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Система охорони здоров'я України і місце ерготерапевта в ній.	1. Роль та функції ерготерапевта у системі охорони здоров'я України. Правові аспекти роботи ерготерапевта.	2
Тема 2. Роль та функції менеджера і супервізора у системі реабілітаційних послуг.	2. Менеджмент реабілітаційних послуг та функції менеджера. Компетентності менеджера ерготерапевтичних послуг.	2
	3. Супервізія у системі реабілітаційних послуг.	2
Тема 3. Ефективна комунікація, менеджмент змін та вирішення проблем.	4. Види та способи комунікації.	2
	5. Навички створення і керування змінами. Зміна як проблема і підхід, орієнтований на вирішення проблем.	2
Тема 4. Маркетинг надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.	6. Використання принципів маркетингу у системі реабілітаційних послуг.	2
Тема 5. Поняття лідерства, функції та завдання лідера в сфері реабілітаційних послуг.	7. Формування постаті лідера.	2
Тема 6. Оцінка і стратегії покращення надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.	8. Методи оцінки якості надання реабілітаційних послуг. Застосування кола «виконання-планування-перевірка».	2
	9. Шляхи до покращення надання ерготерапевтичних послуг.	2
Всього годин:		18

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна

		форма навчання
Тема 1. Система охорони здоров'я України і місце ерготерапевта в ній.	1. Порівняння систем охорони здоров'я України та країн Європи і Північної Америки.	2
	2. Ліцензування у системі реабілітаційних послуг.	2
	3. Юридична відповідальність та захист працівників сфери реабілітації.	4
	4. Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/rehabilitation-infrastructure-and-the-rehabilitation-team-promopage-promopage-uk/	2
Тема 2. Роль та функції менеджера і супервізора у системі реабілітаційних послуг.	5. Планування та організація надання послуг.	2
	6. Контроль за наданням реабілітаційних послуг.	2
	7. Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/mentorship-promopage-promopage-uk/	2
	8. Моделі супервізії.	2
	9. Теорії мотивації та задоволення співробітників.	2
Тема 3. Ефективна комунікація, менеджмент змін та вирішення проблем.	11. Теорії комунікації.	2
	12. Прагматичні стратегії покращення навичок комунікації.	2
	13. Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/communication-the-most-potent-tool-in-the-box-promopage-promopage-uk/	2
	14. Рівні змін.	2
	15. Опір до змін.	2
Тема 4. Маркетинг надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.	17. Компоненти маркетингового процесу.	5
	18. Визначення і розуміння популяції для здійснення маркетингу.	5
	19. Підготовка до практичних занять з теми 5.	2
Тема 5. Поняття лідерства, функції та завдання лідера в сфері реабілітаційних	20. Теорії лідерства.	54
	21. Стаття та лідерство.	5
	22. Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/select-the-leadership-approach-promopage-	2

послуг.	promopage-uk/ Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/therapeutic-alliance-promopage-promopage-uk/	
Тема 6. Оцінка і стратегії покращення надання реабілітаційних та ерготерапевтичних послуг.	23. Принципи безперервного підвищення якості.	12
Всього годин:		60

Очікувані результати навчання з дисципліни: формулювання теоретичних знань і практичних навичок для ефективного впровадження принципів менеджменту ерготерапевтичних послуг у професійну діяльність, завдяки:

знанням: системи охорони здоров'я України; місця ерготерапевта у системі; ліцензування та правових аспектів роботи; процесу надання ерготерапевтичних послуг; моделям менторства і супервізії; теорій мотивацій та задоволення співробітників; стратегіям покращення комунікації; компонентів маркетингового процесу; теоріям лідерства; принципам безперервного покращення якості;

умінням: планувати, організовувати та контролювати процес надання ерготерапевтичних послуг; виконувати роль ментора та супервізора; застосовувати теорії мотивацій та задоволення співробітників; застосовувати стратегії покращення комунікації; визначати і розуміти компоненти маркетингового процесу; використовувати теорії лідерства та принципи безперервного покращення якості;

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.2 Ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРет	<p>ПРет 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань.</p> <p>ПРет 10. Ефективно співпрацювати з усіма членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди та іншими фахівцями сфер охорони здоров'я, освіти та соціальної політики, залучених до надання послуг пацієнтам/клієнтам.</p> <p>ПРет 11. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері ерготерапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики</p>

	та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки. ПРет 12. Популяризувати професію та розповсюджувати знання з ерготерапії серед потенційних пацієнтів/клієнтів, а також у міждисциплінарному та загально-науковому дискурсі. ПРет 14. Впроваджувати нові інноваційні та креативні ідей та підходів у професійній діяльності.
--	--

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Роль та функції ерготерапевта у системі охорони здоров'я України. Правові аспекти роботи ерготерапевта.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	6
2. Менеджмент реабілітаційних послуг та функції менеджера. Компетентності менеджера ерготерапевтичних послуг.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
3. Супервізія у системі реабілітаційних послуг.	Розбір випадків.	10
4. Види та способи комунікації.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
5. Навички створення і керування змінами. Зміна як проблема і підхід, орієнтований на вирішення проблем.	Симуляції.	8
6. Використання принципів маркетингу у системі реабілітаційних послуг.	Презентації.	8
7. Формування постаті лідера.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	4

	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	4
8. Методи оцінки якості надання реабілітаційних послуг. Застосування кола «виконання-планування-перевірка».	Розбір випадків.	10
9. Шляхи до покращення надання ерготерапевтичних послуг.	Розбір випадків. Презентації. Есе.	10 10 10
Всього балів		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Павленко А. Ф., Войчак А. В. Маркетинг: Підручник. Київ: КНЕУ, 2003. – 246 с.
2. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг. Навчальний посібник. Центр навчальної літератури, 2019. – 384 с.
3. Цзиці Лі. Лідерські якості менеджерів: вектори успіху. [Монографія]. Центр навчальної літератури, 2018. – 184 с.
4. Негрей М. В., Тужик К. Л. Теорія прийняття рішень [Навчальний посібник]. Центр навчальної літератури, 2018. – 272 с.

Додаткова література:

1. Публічне управління у сфері реабілітації. Теорія та історія публічного управління. (2019). Журнал Одеського державного університету. Retrieved from: pag-journal.iei.od.ua
2. Дослідження ефективності реабілітаційних програм в Україні. USAID. Право на реабілітацію. (2019). Retrieved from: naiu.org.ua

3. Глобальний підхід до реабілітації: виклики та шляхи розвитку. ResearchGate. (2020).
4. Механізми реорганізації системи медичної реабілітації в Україні. Теорія та практика реформування реабілітаційних послуг. (2021). Журнал медичних наук України.

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available at: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available at: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів <http://wfot.org>
4. Pub Med. [Internet]. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>